

Vasárnap nehéz egyedül lenni

Németh P. István

Már régen nem aludtam ilyen jól. Vajon hány óra lehet?

Az éjjel ismét bejött hozzám Olga, és sokáig henteregtünk az ágyban.

Azután elaludtam. Olyan mélyen aludtam, hogy Olga alig tudott felrázni:

— Ki akarok menni — mondta.

— Menj — mondtam. — Most nincs a folyosón senki.

A fal felé fordultam, mert Olga nagyon unalmas volt.

— Félek — mondta Olga. — A Doktor ott leselkedik a folyosó végén!

— Képzelőds — mondtam álmosan. — Ilyenkor nincs a folyosón senki.

A szobában párás volt a levegő. Folyton ásítanom kellett. Olga továbbra is nyöszörgött mellettem:

— Láttam, hogy leskelődik. Kinyitottam az ajtót és láttam, hogy ott áll az alagsor végén. Úgy parázsluk a szeme a sötétben, mint a macskáé. Csúnya mint az ördög!

— Lehet, hogy nem is téged vár, csak kijött a levegőre — mondtam. — Nem is tudja, hogy itt vagy.

— De tudja — mondta Olga. — Megérezte! Mindig megérzi, ha nő jár az alagsorban. Mint a véreb! Irtózom tőle!

Vártam, hogy megnyugszik. De Olga továbbra is nyöszörgött, mint egy megrémült őzike. Idegesített. Reszketve hozzámsimult és nyöszörgött.

— Félek! Kés van nála. Láttam, hogy kés van nála!

— Aludj — mondtam. — Majd kimégy, ha megvirradt. Hajnalban mindig üres az alagsor.

Olga rámborult és reszketett. Hosszú szőke haja teljesen elborította a mellemet. Idegesített, hogy rámborult, mert forró nyári éjszakákon semmit se tűrök magamon. Untam ezt az éjszakát és arra gondoltam: vajon minden nő ilyen nehéz illatú az ágyban?

Újra a fal felé fordultam, mintha aludnék. Pedig már teljesen kiment a szememből az álom. Eszembe jutott: még a szobába is bejöhet, mert nincs bezárva az ajtó. Szerettem volna megkérdezni Olgát, hogy miért nem megy vissza hozzá, de attól tartottam, hogy újra nyöszörögni fog.

Olga is hallgatott, mintha hangtalan, mély álomba merült volna. Pedig csak félt.

A Doktor továbbra is a folyosón neszelt. Időnként görcsbefúló, fájdalmas hangokat hallatott, mintha énekelne.

Esténként mindig így szűköl a folyosón. Nappal behúzódik a szobába és hallgat. Kerüli a lakókat. De este mindig a folyosón motoszkál. Tíz óra után rendszerint kimegy a városba és csak hajnalban tér haza. Előfordul, hogy nőt hoz magával az utcáról. Ilyenkor egy hétig csendes a Doktor.

Mosó nem mozdult a folyosóról.

Olgát is ő hozta a házba. Azt hiszem, két hete, hogy a lépcsőházban találkoztam velük. Majdnem beléjük botlottam a sötétben. A Doktor dünyögött valamit, aztán eltűntek a folyosón.

Ezután csendes lett az alagsor. A házmesterék is nyugodtan alhattak.

Néhány nappal ezelőtt benyitott hozzám Olga. Megállt az ajtóban és mosolygott. A délutáni nap besütött az ablakon és megvilágította az arcát. Szőke haja a vállára hullott. Ujjatlan, fehér blúz és kék szoknya volt rajta.

— Zavarom? — kérdezte.

— Nem — válaszoltam.

— Talán aludt? — kérdezte újra.

— Csak pihentem — válaszoltam.

Közelebb jött.

— Kaphatok egy kis tüzet?

— Nem dohányzok — mondtam.

Álltunk egymással szemben a szoba közepén. A nap besütött az ablakon s éreztem, hogy melegem van. Olga csak mosolygott. Csinosnak találtam.

— Bezárhatom az ajtót? — kérdezte és máris ráfordította a kulcsot.

— Hát a Doktor? — kérdeztem.

— Alszik — mondta Olga és végigfeküdt az ágyon.

— Biztosan fáradt — mondtam.

Olga másnap megszökött a házból. A Doktor egész nap szűkölt a szobában. A házmesterék már türelmetlenkedni kezdtek.

Az éjjel újra eljött hozzám Olga. A Doktor, úgy látszik, észrevette, mert mindig megérzi, ha nő jár az alagsorban. Azért motoszkált a sötétben.

Nem tudtam elaludni. Olga észrevette:

— Hallod, hogy dünyög? — kérdezte.

— Részeg — mondtam.

Olga belémkapaszkodott. Idegesített, hogy ragaszkodik hozzám. Különben is untam ezt az éjszakát.

— Miért nem szereted? — kérdeztem.

— Félek tőle — mondta. — Csúnya, mint az ördög.

— Hát akkor este? Minek álltál vele szóba?

— Nem volt hol aludnom — mondta Olga.

— Mitől olyan az arca? — kérdeztem.

— Azt mondja, hogy égési sebhely. A háborúban kapta.

Már éjfél is elmúlhatott. Lassan elálmosodtam.

— Miért nem hagytad ott mindjárt? — kérdeztem.

— Sajnáltam — mondta Olga. — Olyan boldognak látszott. Megmutatta a régi fényképeit. Szép ember lehetett. Nappal még megvoltunk valahogy, de éjjel... Azt mondta: nem menekülhetek előle.

— Nem kell megijedni — mondtam álmosan. — Nem gondolja komolyan.

Olga öltözködni kezdett.

— Újra hallottam, mintha bement volna a szobába — mondta. — Kihasználom az alkalmat. Megyek. Ha akarod, holnap újra eljövök.

— Gyere — mondtam félálomban.

Kiment. Óvatosan osonhatott, mert nem hallottam a lépteit. Csak egy sikolyt. A Doktor mégis megvárta a folyosón. És becipelte a szobájába. Egy ideig még hallottam Olga tiltakozását, de azután minden elcsendesedett. Megbékéltek a sötétben.

Most legalább egy hétig újra csendes lesz az alagsor.

Ilyen jól már régen aludtam. Vajon hány óra lehet?

A napsütés bágyadtan szűrődik be az ablakon. Úgy látszik, már alkonyodik.

Most már nem érdemes felkelni. Nemsokára besötétedik. Vasárnap különben se tudok mit kezdeni az időmmel. Ez a legunalmasabb napom. Mi lehet Olgával? Sikerült neki megszabadulni a Doktortól? Az ablak előtt egyre többen járnak az utcán.

Innen az alagsori ablakból nehéz megállapítani, hogy ki jár az utcán. Csak lábakat látni. De néha ez is szórakoztató. Különösen a nők lábát szeretem nézni. Ez a két remegő özláb, például, biztosan találkára siet. Nekem úgy tűnik, hogy a találkára siető nők bokája mindig remeg. Most két vastag lábszár rengeti az ablakot. Vajon ki lehet? Olyan súlyosan lépked, mint a napszámos lányok az állványon. Úgy látszik, még nem szokta meg az aszfaltot. A napszámos lányok se szeretik az állványt. Jobb szeretnek a földön járni.

Valahogy én is úgy vagyok vele: jobb szeretek a földön járni. Pedig fele életemet állványokon töltöm. Se az égen, se a földön. Gondoltam már, hogy szakmát változtatok. De manapság a kőműveseket fizetik legjobban. Így hát maradok az állványokon. S ha már a földön nem járhatok, legalább közelebb vagyok az éghez. Nem kell kerülgetni senkit. Nem zavar a közlekedés. És keresek. Jól keresek. Most még nincs semmim. Az igaz. Mert nincs aki megvigyázza. Meg kellene nősulni talán. De nem ismerek senkit. Különben is mindig olyan lányokkal találkozom, akik rögtön levetkőznek, ha kicsit forróbb az éjszaka. Manapság sok az olyan lány, mint Olga.

Teljesen besötétedett. Nem gvűjtok villanyt. Inkább aludni próbálok. Holnap pihenten szeretnék munkába indulni.

Valaki neszel a folyosón. Talán Olga. Titokban már azt reméltem, hogy nem jön. Fél óra múlva úgyis terhemre lenne. Idegesítene a jelenléte. Nem szeretem, ha párás a levegő a szobában.

Most már tisztán hallom, hogy jön valaki. Megáll. Lassan nyílik az ajtó: két macskaszem viláoglik felém a küszöbről; a Doktor!

Beljebb jön és szó nélkül leül az egyetlen székre. Szemben az ablakon beszűrődő fényvel. Hirtelen arra gondolok, leütöm. Biztosan kés van nála. Hallgat. Várom a görcsbefúló hangokat. Ehelyett kissé rémegő, de férfias hangon szól:

— Ma éjjel is forróság lesz.

— Úgy látszik — mondom zavartan.

Kínos percek múlnak: nem tudom, mi a szándéka. Csak a szeme párázlik rendületlenül.

— Biztosan csodálkozik, hogy itt vagyok — mondja némi szünet után.

— Nem csodálkozem — mondom kissé izgatottan. — Szomszédok vagyunk.

— Szomszédok — mondja visszafojtott hangon. — De nem ismerjük egymást.

— Nem tesz semmit — mondom. — Bérházakban ez így szokott lenni.

Motozni kezd a sötétben, mintha keresne valamit. Szeretném kivenni, hogy mit keres, de a fényugár mögé húzódik és nem tudom kísélni a mozdulatát. Azt hiszem, a zsebét tapogatja. Fém villámlik a kezében: ön-

gyújtó. Már azt hittem, hogy kés! Rágyújt. Úgy tartja a lángot, hogy jól láthassam az arcát. Szörnyű. Ennyire összeroncsolt arcot még sohasem láttam. Csupa forradás: szakálla és szemöldöke nincs, az egyik füle csaknem teljesen hiányzik. S a szeme izzik, mint a parázs. Szinte éget. Lehúnyom a szemem. Észre veszi és elfújja a lángot.

— Vasárnap nehéz egyedül lenni — mondja.

— Szeretek egyedül lenni — mondom én. Vasárnap még az utcára se megyek.

— Az utcára én se járok — mondja ő. — Legföljebb akkor, ha nem találkozom senkivel. Éjjel. Nem szeretem az embereket, mert az emberek se szeretnek engem.

Az őszinte hang felbátorít és megkérdem:

— Nem dolgozik sehol?

— Nem — mondja ő. — Rokkantdíjból élek. Valamikor fodrász voltam, de most, azt hiszem, nem nagyon üldöznének a nők.

— Meg kellene próbálni — mondom biztatón.

— Az a gyanúm, hogy a külsőm nem az utolsó divat szerint készült — mondja ő.

Újra szembe néz a fénysugárral és látom, hogy mosolyog. A szeméből látom, hogy gunyorosan mosolyog. Olyan, mint az öngúny megtestesült szobra.

Gondoltam, jó lesz talán, ha másra terelem a szót:

— Végig verekedte a háborút? — kérdezem.

— Ha azt gondolja, hogy hős voltam, akkor nagyon téved! — mondja ingerülten. — Csak a bőrömet mentettem, mint a többi. Amint látja, nem a legjobban sikerült!

Látom, hogy küzd magával. Igyekszem közömbös lenni.

— Sokat cigarettázik? — kérdezem.

— Akkor is az volt a baj, hogy cigarettáztam — mondja mintegy magának. — Felfedték a fedezékünket és kifüstöltek bennünket. A bajtársaim odavesztek. Én megmenekültem: súlyos égési sebekkel.

Elhallgat. Azt hiszem, egész testében reszket, mert nyöszörög alatta a szék. De nyugodt hangon folytatja:

— A gyógyulás után az ambulancián maradtam. Azért hívnak doktornak. Bizonyosan hallotta már, hogy az emberek doktornak hívnak. A sebesültek nem nézik, hogy ki ápolja őket. Jó nekik az ördög is, csakha segít.

— És amikor leszerelt? — kérdezem.

— Ez egészen más világ — mondja keserűen.

— Van valakije? — kérdezem bátortalanul.

— A szüleimre gondol? Édesanyám még él. Vidéken. Néha levelet váltunk.

— Talán meg se látogatta azóta?

— Minek. Úgyse ismerne rám — mondja ridegen.

Odakint kong a toronyóra. Önkéntelenül is az órára nézek.

— Vár valakit? — kérdezi remegő hangon.

— Nem — mondom zavartan. — Már nem várok senkit.

Feláll. A szeme most újra olyan tüzes, mint amikor bejött.

— Megyek — mondja. — Későre jár az idő. Különben is attól tartok, hogy a hosszú beszélgetés túlságosan kimerítené. Biztos egyensúly nélkül pedig nem tanácsos állványon dolgozni. Jó éjszakát!

— Jó éjszakát — mondom halkán.

Szeretném, ha most a folyosón elcsipné Olgát. Mert érzem, hogy én többé szóba se állok vele. Még akkor sem, ha vasárnap valóban nehéz egyedül lenni.